

12

OGRODY ZABYTKOWE WOJEWÓDZTWA RZESZOWSKIEGO

Miejscowość Hureczko

Powiat przemyski

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK W PRZEMYSŁU

Sekcja Przyrodnicza

Opracował Dr Jerzy Piórecki

Dokumentacja fotograficzna Zygmunt Mikołajczyk

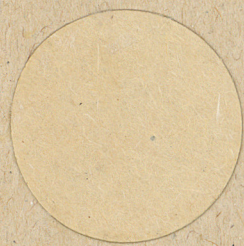
Rok wykonania dokumentacji 1974

Miejsce przechowywania dokumentacji

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyśle Urząd Wojewódzki
w Rzeszowie — Biuro Dokumentacji Zabytków Ministerstwo Kul-
tury i Sztuki w Warszawie — Zarząd Ochrony Zabytków

SIP Przem 2747-75 1000 Fp 46-214

1952

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 2-4

Nr inw. 1752

Nr inw. 1752 dep.
BIBLIOTEKA
Zarządu Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac.-Ogród.
Muzeum Narodowego w Warszawie
ul. Szwoleżerów Nr 9. tel. 29-67-70

METRYCZKA PARKU – OGRODU

1	Adres	miejscowość (dzielnica, ulica nr posesji) Hureczko	Urząd gminy Medyka	powiat przemyśl	województwo rzeszowskie
2	Nazwa parku	aktualna Park podworski dawna			
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania	Park krajobrazowy			
4	Czas powstania	Ogrody rozplanowano w poł. XIX w.			
5	Położenie parku	Na średniej terasie zalewowej Sanu /po lewej stronie szosy Przemyśl-Lwów, w terenie nie zabudowanym/			
6	Powierzchnia parku	ogółem ha 2	w tym wód w ha	czy są na niej budynki i jakie budynek szkolny 1968-69, spichlerz mur., pocz. XIX w.	
7	Użytkownik parku	Szkoła Podstawowa w Hureczku			
8	Czy jest w rejestrze	data i nr rejestru			
9	Istniejące dokumentacje (data i autor)	pomiar sytuacyjno-wysokościowy		inwentaryzacja zieleni	
		studium historyczne		założenia techniczno-ekonomiczne	
		techniczne, branżowe dokumentacje i ekspertyzy		ARCHIWUM OŚRODEK OCHRONY ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244 <i>Nr rnm. 1450</i>	
10	Przeprowadzone dotychczas remonty	Przebudowa dworu na szkołę. Ogrodzenie parku siatką drucianą na metalowych słupkach w latach 60-tych			

HURECZKO

1. Poczta Siedliska
Urząd Gminny Medyka
Powiat Przemyśl
2. Park podworski
3. Park podworski
4. Ogrody rozplanowane w poł.XIX w.
5. Położenie parku: na średniej tafasie zalewowej Sanu /po lewej stronie szosy Przemyśl-Lwów, w terenie nie zabudowanym/
6. Powierzchnia parku: 2 ha, łącznie z terenem byłego ośrodka gospodarczego oraz niewielkimi ogrodami użytkowymi.
7. Użytkownik parku: Szkoła Podstawowa w Hureczku
8. Park nie jest ujęty do rejestru ogrodów zabytkowych woj.rzeszowskiego.
9. Brak dokumentacji
10. Przebudowa dworu na szkołę /adaptacja objęła ro-zbudowę budynku/
Ogrodzenie parku siatką drucianą na metalowych słupkach w latach 60-tych.

I. Krótka analiza historyczna

1. Ewolucja układu przestrzennego

Pierwotne rozplanowanie ogrodów obejmowało teren przyległy do folwarku, zapewne około połowy XIX w. Park charakteryzuje się prostotą rozwiązań układu przestrzennego, w którym duże skupienie lip o pochodzeniu naturalnym stanowiło dominujący element. Od strony elewacji ogrodowej dworu znajdował się ogród użytkowy tj. sad i warzywnik /w otoczeniu szpalerowych nasadzeń na obrzeżu ogrodów/. Główne skupienie lip /zachowane współcześnie/ położone było między elewacją frontową dworu oraz byłym ośrodkiem gospodarczym z którego zachowany jest obecnie spichlerz murowany, pochodzący zapewne z II poł.XIX w. Park rozplanowany /razem z ogrodami użytkowymi/ na ramie prostokąta, w którym centralne miejsce zajmował dwór. Drogi dojazdowe zachowane zgodnie z planem pochodzącym z poł.XIX w. Drogi parkowe nieczytelne./zapewne obok drogi podjazdowej pod dwór i dróg użytkowych /warzywnik i sad owocowy/ nie było pierwotnie w parku dróg o charakterze spacerowym.

2. Stare plany.

X Mapy ka-stralnej nie odnaleziono /dotyczące rozplanowania ogrodów/ Granice parku wraz z ośrodkiem gospodarczym i ogrodami użytkowymi oznaczone są na planie katastralnym pochodzącym z poł.XIX w.

3. W II poł.XIX w. Hureczko należało do rodziny Wagnerów.

II. Charakterystyka stanu istniejącego

1. Układ przestrzenny.

W parku przeważały gatunki drzew krajowych zwłaszcza skupienie około 100-letniego starodrzewia lipowego. Część nowych nasadzeń pochodzących zapewne z pocz.XIX w. została wyniszczona, w okresie

II w-ojny światowej. W latach 60-tych XX w. wycięta została pojedynczo rosnąca, okazała iglicznia trójcierniowa, nadto kilka okazów brzozy brodawkowatej. W latach 60-tych po wybudowaniu nowej szkoły /częściowa adaptacja byłego dworu oraz jego rozbudowa/ wprowadzone zostały nowe nasadzenia topolowe, zwłaszcza na obrzeżu byłego ośrodka gospodarczego oraz rzędowe w centralnej części parku. Nadto część starodrzewia lipowego znalazła się poza ogrodzeniem /w związku z przewidywaną rozbudową drogi z Hureczka do Hurka/.

Układ przestrzenny ogrodów pochodzący zapewne z poł.XIX w. czytelny jest w terenie, obok bowiem starodrzewia lipowego zachowane są elementy kwater owocowych w ogrodach użytkowych, nadto zadrzewienia osłonowe na obrzeżu. W związku z rozbudową szkoły powstała nowa sieć dróg, jak również zlokalizowano na terenie parku boisko sportowe /ryc, 1/

Hureczko

2. Inwentaryzacja dendrologiczno fitosocjologiczna
Powierzchnia 2 ha
Typ gleby
Zwarcie 60 %

A 1.	Lipa drobnolistna	2.3
	Topola osika	+3
	Wierzba krucha	+1
	Jabłoń domowa	1.3
	Lipa szerokolistna	+
	Jesion wymiosły	+
	Grochodrzew	+
	Czeremcha	+
	Czereśnia ptasia	+
	Topola balsamiczna	+
	Topola berlińska	+
	Grochodrzew	+
	Iglicznia trójcierniowa	/R/
A 2.	Grochodrzew	+1
	Grab	+1
	Głóg jednoszyjkowy	+
	Głóg dwuszyjkowy	+3
	Czarny bez	+
	Czeremcha	+
	Orzech	+
	Leszczyna pospolita	R
	Róża japońska	+5

3. Analiza stopnia zachowania układu zabawkowego

Opis zachowanych elementów układu przestrzennego podany został w pkt.II. Zachowany jest : czytelny układ układu przestrzennego ogrodów /ze rzucie prostokąta/ wraz ze sterodrzewiem lipowym oraz kwaterami drzew użytkowych. Nadto z byłego ośrodka gospodarczego śpichlerz surowany. Ogrody ogrodzone .

Największe zmiany nastąpiły w bryle dworu, ponieważ przy przebudowie zatracił całkowicie pierwotny charakter /nowoczesny budynek szkoły objął częściowo rzut parteru dworu/.

H u r e c z k o

Diagram wartości

1. Założenia przestrzenne zachowane	2
2. Założenia przestrzenne o znaczeniu historycznym	2
3. Założenia wodne istniejące	0
4. Założenia wodne o znaczeniu historycznym	0
5. Założenia ziemne o znaczeniu obronnym /zachowane/	0
6. Założenia ziemne o znaczeniu historycznym	0
7. Wartość krajobrazowa ogrodów	3
8. Otoczenie krajobrazowe ogrodów	5
9. Wartość zachowanego drzewostanu	4
10. Udział gatunków obcych	2
11. Zachowany układ kompozycji roślinnych o znac. historycz.	0
12. Dwory i inne budynki o znaczeniu histor.-architekt.	0
13. Drzewa pomniki	1
14. Drzewa i inne gatunki o znaczeniu hodowlanym	5
15. Zachowany układ sieci drogowej	0
16. Czytelne ślady sieci drogowej	0
17. Zachowane ogrody użytkowe /warzywniki i sady owocowe/	2
18. Zachowany układ przestrzenny ogrodów warzywnych	2
19. Zachowane resztki leśne	0
20. Dąbrowy o pochodzeniu naturalnym	0
21. Związek z postaciami historycznymi	0
22. Adaptacja terenu pod nowe budownictwo	10
23. Rzeźba parkowa	0

Razem pkt.

38

4. Rola obiektu w krajobrazie.

W dolinie Sanu na płaskim równinnym terenie, jest to jedyny element zieleni wysokiej /częściowo o pochodzeniu naturalnym/ o dużym znaczeniu krajobrazowym. Granice parku przylegają do gruntów ornych częściowo zabudowanych po 1945 r. /nadziele ziemi/.

III. Wnioski

1. Granica ścisłej ochrony konserwatorskiej i strefa ochrony krajobrazowej oznaczona została na szkicu /ryc.1/. Obcuje ona park wraz z ogrodami użytkowymi w granicach pochodzących zapewne z poł.XIX w. oraz oznaczona obecnie w terenie sterodrzewiem. Obiekt obejmuje również strefę ochrony krajobrazowej tj. wzdłuż osi widokowej z linii kolejowej Przemysł-Lwów oraz od strony koryta Sanu. Od strony wsi obszar ten obejmuje strefę szerokości około 200 m /tereny użytkowane rolniczo/.

2. Obszar ogrodów zachować jako tzw. powierzchnie niezmienne.

Obiekt włączyć do rejestru ogrodów zabytkowych woj.rzeszowskiego

- Sterodrzew położony poza ogrodzeniem włączyć do ogrodów
- Nasadzenia topolowe na obrzeżu parku zostawić, rzędowe zaś w centralnej części parku należy usunąć.
- W ogrodach użytkowych należy zastosować nowe nasadzenia w/g współczesnego doboru nadto uzupełnić szpalerowe nasadzenia głogu
- Napowietrzne linie elektryczne usunąć z terenu parku
- Zabytkowe lipy uznać za pomniki przyrody.
-

3. Wykonać następującą dokumentację:

- Pomiar sytuacyjno-wysokościowy wraz z inwentaryzacją drzewostanu
- Projekt nowego zagospodarowania przestrzennego wraz ze szczegółowym planem nowych nasadzeń

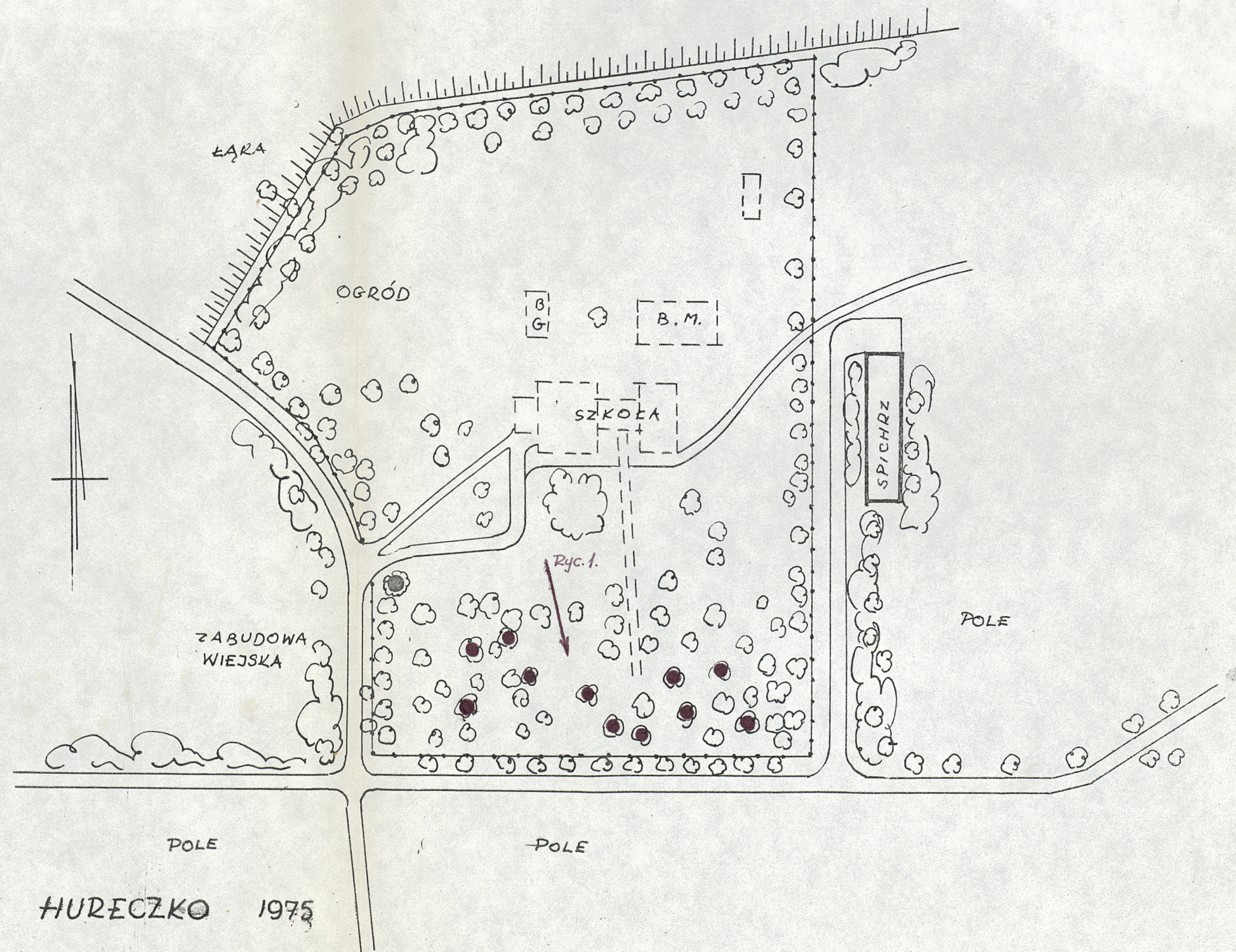
IV. Wykaz rycin i fotograficzna dokumentacja

Ryc 1. Hureczko 1974. Okazała lipa szerokolistna i fragment parku
od strony ośrodka gospodarczego

Fot. Zygmunt Mikołajczyk

Ryc. 1

Ryc. 2.